

**PRZEWODNICZĄCY
KRAJOWEJ RADY SĄDOWNICTWA
WP.420.33.2024**

Warszawa, 26 maja 2025 r.

**Dariusz Salamończyk
Zastępca Szefa Kancelarii Sejmu**

W odpowiedzi na pismo z dnia 14 marca 2025 r. (znak: SPS-III.020.54.2025, RPW.8486.2025) uprzejmie przedstawiam w załączeniu opinię Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 23 maja 2025 r. w przedmiocie komisyjnego projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych.

**Przewodniczący Krajowej Rady Sądownictwa
sędzia Dagmara Pawełczyk-Woicka**

/podpisano elektronicznie/

WYDZIAŁ OBSŁUGI PREZYDIUM SEJMU

L. dz. SPS-III.020.54.20.2025

Data wpływu 27.05.2025r.

KRAJOWA RADA SĄDOWNICTWA

OPINIA
KRAJOWEJ RADY SĄDOWNICTWA

z dnia 23 maja 2025 r.

w przedmiocie komisijnego projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych

Krajowa Rada Sądownictwa, po zapoznaniu się z komisyjnym projektem ustawy o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych, przedstawionym przy piśmie Zastępcy Szefa Kancelarii Sejmu z 14 marca 2025 r. (znak: SPS-III.020.54.2025), opiniuje go negatywnie z poniższymi uwagami.

Krajowa Rada Sądownictwa poddaje pod wątpliwość zasadność i praktyczną użyteczność projektowanych rozwiązań w zakresie wprowadzenia stanowiska młodszego asystenta sędziego.

Po pierwsze, założenie, że student prawa po ukończeniu trzeciego roku studiów jest dostatecznie przygotowany do pełnienia obowiązków asystenta sędziego, nie znajduje oparcia w rzeczywistości funkcjonowania sądów powszechnych. Stanowisko asystenta – niezależnie od jego szczebla – wymaga dogłębnej znajomości prawa materialnego i procesowego, samodzielności w analizie akt sprawy oraz umiejętności redagowania projektów orzeczeń i uzasadnień, nierzadko w sprawach o wysokim stopniu skomplikowania. Osoba, która nie ukończyła jeszcze studiów i nie posiada tytułu magistra, zważywszy na program studiów prawniczych, nie dysponuje wiedzą niezbędną do należytego wykonywania tych zadań. Przewidywane „wdrażanie się do zawodu” nie może odbywać się kosztem jakości pracy sądu.

Po drugie, proponowane rozwiązanie nie uwzględnia realiów organizacyjnych pracy sądu. Choć projektodawca deklaruje, że status młodszego asystenta sędziego ma mieć charakter przejściowy i będzie pełniony równolegle z kontynuowaniem studiów, pomija fakt, że asystent musi być dyspozycyjny przez cały dzień pracy sądu, co w praktyce oznacza pełną dostępność w godzinach od 8 do 16 (w przeciwieństwie do pracy np. w kancelariach prawniczych na umowach zlecenia). Tymczasem student – z definicji – nie jest w stanie pogodzić obowiązków zawodowych w pełnym wymiarze godzin z wymaganiami programowymi jednolitych studiów magisterskich, w tym obowiązkiem sporządzenia pracy magisterskiej. Dodatkowo warto zauważyć, że tzw. zadaniowy system czasu pracy w przypadku asystentów jest w praktyce

rzadkością, a organizacja pracy sądu opiera się na fizycznej obecności i dostępności pracowników w godzinach urzędowania.

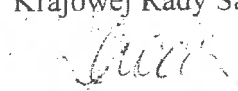
Po trzecie, nie sposób zaakceptować stanowiska projektodawcy, że stanowisko młodszego asystenta sędziego ma być etapem przygotowawczym do późniejszego objęcia funkcji pełnoprawnego asystenta. Praca asystenta sędziego służy bowiem bezpośredniemu wspieraniu orzeczniczej działalności sądu, a nie celom edukacyjnym czy zawodowym aspiracjom jednostki. Intencja uczynienia z tego stanowiska swoistym kwalifikowanym stażem dla studentów jest niezgodna z istotą służby publicznej i ryzykuje obniżeniem poziomu merytorycznego pracy sądów.

Odnosząc się do argumentacji zawartej w uzasadnieniu projektu, dotyczącej trudności kadrowych w obsadzaniu stanowisk asystenckich, należy stwierdzić, że uległa ona dezaktualizacji. Rozporządzeniem Ministra Sprawiedliwości z dnia 14 maja 2025 r. (Dz. U. poz. 651, zob. opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 11 kwietnia 2025 r. w przedmiocie rządowego projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie wynagrodzenia zasadniczego asystentów sędziów B886) znacząco podniesiono wynagrodzenia zasadnicze asystentów sędziów: od 6500 do 8000 zł na stanowisku asystenta oraz od 8000 do 9000 zł na stanowisku starszego asystenta. Tak istotna zmiana warunków płacowych skutecznie poprawia atrakcyjność zatrudnienia w sądach i osłabia argument o konieczności tworzenia nowej, niższej kategorii stanowisk dla studentów. Projektodawca nie uwzględnił tej zmiany w statusie asystentów sędziów, a sprawia ona, że przedstawiona Radzie propozycja noweli ustawy ustrojowej nie jest już aktualna.

Reasumując, projektowana ustawa – choć deklaratywnie zmierza do wzmocnienia kadry asystenckiej w sądach – w rzeczywistości prowadzi do jej osłabienia poprzez dopuszczenie osób nieposiadających pełnego wykształcenia prawniczego do pełnienia funkcji wymagających wysokiej wiedzy, doświadczenia i odpowiedzialności. Zarówno z punktu widzenia merytorycznego, organizacyjnego, jak i systemowego, proponowane rozwiązanie należy ocenić negatywnie.

Przewodniczący

Krajowej Rady Sądownictwa

sędzia Dagmara Pawełczyk-Woicka